

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

BOLESNA NAUKA

Bolesne, raniące słowa były te, z którymi premier W. Sławek szerzył się do opozycji prawicowej w swej odpowiedzi na interpelację brzeską.

„Pamiętam jej rolę ugodową i pokorną w stosunku do potęg obcych, które Polska rządziły”. „Rewolucyjnych metod Narodowa Demokracja wówczas się nie nie miała! Dopiero w Polsce inaczej ją sobie poczynać”.

A po wypowiedzeniu grzechów i zbrodni przeszłości, zwrócił się premier z upamiętnieniem:

„Jeśli umieliście, panowie, być lojalni w stosunku do obcych zaborców, to będziecie się musieli tego nauczyć i w stosunku do własnego państwa”.

Nie wesoło zapewne czuli się panowie z Klubu Narodowego, gdy słów tych słuchali. Tembardziej, że w duchu musieli, przynajmniej premierowi najzupełniejszą służność. Jest to tragedja naszego życia wewnętrzna, że stronictwo, które ma poza sobą bądź co bądź czterdzieści blisko lat dziejów, które rości pretensje do przewodzenia Narodowi, w Polsce niepodległej zachowuje się tak, że istotnie zasługuje w pełnej mierze na ostrą naukę premiera.

W stosunku do Rosji, tembardziej zaś — do Austrii, Narodowa Demokracja istotnie odegrała rolę ugodową i pokorną. Jeśli nie czyniła tego w zaborze pruskim, to jedynie dlatego, że nie miała ku temu sposobności. Objawy pokornej uległości niepotrzebne były Niemcom, którzy głosił i wykonywali bezwzględny program „ausrotten”.

Rewolucyjnego wigoru nabrała Demokracja Narodowa dopiero w Polsce Niepodległej. Zamach po zamachu. Najpierw zamach na ministrów rządu J. Moraczewskiego, powołanie przez Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego, w którego ręce złożyła swą władzę Rada Regencyjna, uznawana również i przez Narodową Demokrację. Józef Piłsudski był wówczas legalnym Naczelnikiem Państwa, rząd J. Moraczewskiego — legalnym rządem Polski.

Nie uchroniło go to jednak od zamachu. Legalnie, zgodnie z obowiązującą Konstytucją, wybrany był na Prezydenta Rzeczypospolitej ś.p. Gabriel Narutowicz. Nie uchroniło go to od zalewającej od kuli skrytobójcy. Przewrót majowy, który był ko-

nieznajdą historyczną, ulegających został przez Zgromadzenie Narodowe w r. 1926 r. Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki wybrany był najzupełniej legalnie, zgodnie z obowiązującą Konstytucją. A jednak, rozruchwalona długą bezkarnością opozycja śmie wstąpić na akcję, która miała na celu zmuszenie Prezydenta Rzeczypospolitej do ustąpienia, zaś wychowawczy edukacji, młodzież obwiepolska — znieważa portrety Głowy Państwa.

Osiąła stara, historyczna przywiera stero-polska: szlachcic, który latwo porwya się do kordy w obliczu Majestatu Królewskiego, magnat, który Majestatu temu uragał lub jawnie go lekcewał, płaszczył się w pokorze przed „wspaniałomyślną Imperatorową”, nikczemną zgraję pochlebców otaczali nawet Suworow, świeżo skapanego w krwi mieszkańców Pragi. Powoływanie na tron polski królów z obcych dynastji, co było starym obyczajem narodowym, rzadko tylko dopuszczającymi wyjątki, było właśnie wyrazem tej fatalnej wady narodowej, która pozwalała znosić władzę obcą, nawet tęskni do niej, pożąda jej, gotowa rzucić się przed nią płacikiem pokory, zaś przed władzą swoją, rodzinną, wybucha hardością buntu i rozkoszem nieposłuszeństwa. Przywierała ta w pierwszych latach istnienia Polski niepodległej, zaczęły się zarażać masy ludowe. Władzę polską lekceważono. Tem się tłumaczy wielka ilość policjantów zabitych, zwłaszcza za czasów, gdy komendantem głównym policji był dzisiejszy „obożny” endecki Marjan Borzecki. Policjanci wolali wówczas ryzykować życie, aniżeli narażać się na dochodzenie służbowe z powodu użycia broni.

Dziś jest inaczej. „System pomejowy” pogrążył wzdudzić respekt w masach ludowych. Kolej teraz na inteligencję — przedewszystkiem tę „narodową”, która powinna być świecić przykładem — zdrowego stosunku do Państwa i do jego rządu. Inteligencja ta zorganizowana jawnie w Stronnictwie Narodowym i niewpół tajnie w t. zw. Obozie Wielkiej Polski, będzie musiała nauczyć się lojalnego stosunku do Państwa i do legalnego rządu.

Brzęt niech będzie dla niej ognistym słupem przestrogi.

Posiedzenie sejmowej komisji budżetowej

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej, w dalszym ciągu rozpatrywano budżet ministerstwa skarbu, przy czym omawiano poprawki, wniesione przez większość rządową i opozycję. Po dyskusji zabrał głos kierownik ministerstwa skarbu Matuszewski. Następnie poseł Polakiewicz wniósł dwa wnioski. Pierwszy z nich brzmi: Wysoki Sejm zwraca się do rządu by przyznane urzędnikom państwowym gratyfikacje i remuneracje wyznaczane w urzędach państwowych, bankach, urzędach samorządowych podlegających kontroli rządu nie przekraczały rocznie 1 miesięcznej uposażenia urzędników. Drugi wniosek brzmi następująco: Wysoki Sejm zwraca się do rządu, by uposażenia urzędników w bankach, podlegających rządowi, w P. K. O. oraz w Instytucjach, które podlegają kontroli rządu, które obecnie wynoszą od 1 do 100 procent więcej niż pensje urzędników państwowych, zostały zniżone z uposażeniami urzędników, gdyż prace w tych urzędach nie wymaga jakichś specjalnych kwalifikacyi.

Następnie zabrał głos poseł Rybarski (Klub Narodowy), który mówił o konieczności przeprowadzenia oszczędności na większą skalę. Po przerwie posła Rybarskiego przewodniczący przedczył dalszy ciąg dyskusji na dzień dzisiejszy do godz. 10 m. 30 rano.

Posiedzenie senackich komisji

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na dzień 3 lutego b. r. naznaczono posiedzenie senackiej komisji prawicowej, na którym będzie rozpatrywana sprawa wniosku Stronnictwa Narodowego w sprawie brzeskiej. Na ten sam dzień zostało naznaczone posiedzenie Senackiej komisji spraw zagranicznych, na którym będą omawiane, zatwierdzone już przez Sejm traktaty i konwencje między Polską a państwami obcymi.

Proces przeciwko zamachowcom na życie Marsz. Piłsudskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym przed sądem okręgowym w Warszawie rozpoczął się proces przeciwko członkom PPS, CKW, oskarżonym o ustulowanie dokonania zamachu na Marszałka Piłsudskiego. Pomimo że proces oznaczony był na godzinę 9-tą rozpoczął się dopiero o godz. 9 m. 45. Na sali przepelnienie tak że jedynie za biletami wpuszczano widzów.

Przy stole prasowym przepelnienie. Widać przedstawicieli prasy społecznej, prowincjonalnej i zagranicznej. Obródem przewodniczy sędzia Neuman, oskarża prokurator Grabowski. Na ławie obrońców zasiadają adwokaci Berenson, Honegwill, Smiarowski, Rudnicki i Gacki. Na ławie oskarżonych zasiadają Jagodziński, Dniegielewski, Białkowski i Markowski. Po zebraniu danych osobistych przystępują do odczytania długiego aktu oskarżenia, który zawiera kilkadziesiąt stron maszynowego pisma. Już w maju i czerwcu 1930 roku na posiedzeniach PPS, CKW, dał się zauważyć bardzo ostry kurs przeciwko rządowi Marszałka Piłsudskiego. Jeden z członków PPS, CKW, Jagodziński wraz z Dniegielewskim, byłem posłem na Sejm zorganizowali „piątkę” opartą na zasadach bojówki i postanowili dokonać zamachu na prezesa rady ministrów i ministra spraw wojskowych Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Zachwał został omówiony jeszcze we wrześniu r. ub. Jagodziński miał rzucić bombę na Alejach Ujazdowskich z chwilą gdy Marszałek Piłsudski będzie przejeżdżał samochodem. Inni członkowie bojówki mieli za pomocą strażaków rewolwerowych ułatwić ucieczkę Jagodzińskiemu.

Oskarżeni do winy się nie przyznają, twierdząc że nie było mowy o zamachu na Marszałka Piłsudskiego. Wyroku spodziewać się należy w piątek wieczorem lub sobotę rano.

Rozprawa apelacyjna posła Kwapińskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na dzień 4 marca b. r. naznaczona została rozprawa w warszawskim Sądzie Okręgowym przeciwko posłowi Kwapińskiemu, przesłanemu z związku zawodowego robotników rolnych, skazanemu przez Sąd Okręgowy na 1 rok ciężkiego więzienia za głoszenie hasel antypaństwowych.

Powrót wiceministra Stamirowskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym powrócił z urlopu wycieczkowego godssekretarz stanu w ministerstwie spraw Wewnętrznych Stamirowski.

Wystawa morską w Warszawie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Z inicjatywy głównego zarządu Ligi Morskiej i Kolonjalnej zostanie zorganizowana w kwietniu b. r. specjalna wystawa morską, obejmująca ekspozycje związane z morzem polskim. Głównym celem wystawy, jest zorganizowanie na jej podstawie i zainteresowania szerokich mas społeczeństwa sprawami morską polskiego.

Cztery rezerwy leśne powstały w Lubelszczyźnie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na mocy decyzji dyrekcji lasów państwowych w Śledzicach powstały na terenie dyrekcji śledzickiej 4 nowe rezerwy leśne, niezwykłe cenne z punktu widzenia interesów nauki i ochrony przyrody.

Pierwszą rezerwą dużej rozmiarów zasługującej na imię parku narodowego, obejmującej z górą 2000 ha powierzchni, utworzoną został na t. zw. Czarnem Bagnie w nadleśnictwie Rajgród, gdzie żyje stado łosi, wysunięte w tej placówce najdalej na południowym zachodzie Europy.

Drugą rezerwą o powierzchni przeszło 300 ha utworzoną w nadleśnictwie Łuków dla ochrony wyspy rodzimaj Jodły, która tu osiąga północno-wschodni kres swego geograficznego zasięgu w Europie.

Trzecią rezerwą, również w nadleśnictwie Rajgród o powierzchni około 400 ha utworzoną dla ochrony przepięknego zakażka drzewostanu, zwanego ogrodem.

Następnie w t. zw. Czaplaniu, położonym w nadleśnictwie Rajgród, stworzono rezerwę, celem wzbogacenia naszych ogrodów placowa. Rezerwa ten chroni na swej 12-hektarowej powierzchni obrzydliwą kolonję czapli.

Wizyta duchownego mużulmańskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W kwietniu br. przybywa z Palestyny do Warszawy świątynny duchowny mużulmański mufti Palestyny. Wizyta ta jest odpowiedzią na wizytę głowy kościoła mużulmańskiego w Polsce muftiego J. Dr. Szymkiewicza.

Argumenty polityczne Niemców. — Zdjęcie nasze przedstawia kartę tytułową berlińskiego „Der Abend” z da. 1.XII.1930 r. „Der Abend” zamieściła fotografie odebranych socjalistom niemieckim w Przetu rewolwerów, sityłów, kaszeteł, palek gumowych i t. p., za pomocą których zamierzali oni argumentować swoje przekonania. „Der Abend” notatkę swą opatruje tytułem „Broń polityczna”.

Spólnik wodza bandytów Al Capone'a w Łodzi

ŁÓDŹ 29.I. W Łodzi obiegły w tych dniach sensacyjne pogłoski o tem, jakoby do Łodzi przybył miał z Ameryki tajemniczy osobnik, który uciekł z Stanów Zjednoczonych przed postęciem tamtejszej policji. Człowiek ten miał podobno mieć na sumieniu cały szereg morderstw i napadów rabunkowych, których dokonał w Ameryce. Pogłoski twierdziły że miał on być również spółnikiem ostawionego wodza bandytów chicagowskich Al Capone'a.

W związku z temi pogłoskami niejaki p. Z. serwany został przez policję, która w sprawie tej przeprowadziła dochodzenia. Śledztwo ujawniło jednak, że ten pan nie ma nic wspólnego z Al Capone'm i jest tylko samotnym reemigrantem. Mimo to cała Łódź emocjonowała się sensacyjnymi pogłoskami przez kilka dni.

Poświęcenie urzędu pocztowego w Gdyni

GDYNIA 29.I. Wczoraj odbyło się w Gdyni poświęcenie nowego urzędu pocztowo-telegraficznego. Na uroczystości tę przybył przez dyrekcję poczt i telegrafów w Bydgoszczy p. Marcinkowski, który zastępował ministra poczt i telegrafów Boernerę. Równocześnie w tym samym dniu odbył się poświęcenie innych urzędów pocztowych a mianowicie w O. J. wie, urzędu radiotelegraficznego w Ok-sawli i urzędu pocztowego dla korespondencji zagranicznej w porcie gdyniskim. Poświęceń tych dokonał miejscowy proboszczowiec, przytem obecny był dyrektor Marcinkowski, który wygłosił przemówienie, wgrając naczelnikom urzędów słusze do nowopowstałych budynków. Naczelnicy stają się służbowie że będą przestrzegali przepisów

Skazanie komunisty śląskiego

(Tel. od kor. wt. z Warszawy)

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał wczoraj sprawę znanego na Śląsku działacza komunistycznego Hermana Janasza, prezesa centralnego komitetu PPS lewicy na Górny Śląsk. Oskarżony na ostatnim zjeździe tej partji, wystąpił otwarcie przeciwko rządowi i ustrojowi społecznemu w Polsce, nawołując do wszczęcia rozruchów, oporu wobec władz itd. Sąd skazał Janasza na 1 rok i 6 miesięcy twierdzy z pozbawieniem praw.

Czytajcie „Życie Nowogródzkie”

Zycie harcerskie w Nowogródzynie

Harcerstwo, jako system wychowawczy, ma już swój piękny dorobek w Niepodległej Polsce, na swoje wspaniałe tradycje, pamiętamy bowiem wszyscy...

Któż jest w stanie opisać czer obywatelstwo ognisko?... Któż jest w stanie pojąć, jak dźwięki tu się spleta i wiąże z sobą ten nieporównany smut, z rozstępną radością, to przed...

go, jak wielki wysiłek musza podjąć mieszkańcy miasta, jego manifesty, oraz Sejmik Powiatowy, aby sprostać zadaniu i tego tytułu "krzyż dla Ziemi słoniakiem". Dlatego też trzeba...

Sytuacja walutowa i akcyjna dn. 29.1

Devizy New York notowane 8.914 dolary 8.914 kabeł 8.923 Devizy europejskie prawie bez zmiany. W obrocie międzybankowym prywatnych placzo do deviz Berlin 212,04...

ZE ŚWIATA

125 milionów dolarów rocznie wydają "trzech" Amerykanie na wózbiarstwo i szarlatanów. Nowojorski "Monthly Magazine of Popular Science" podaje...

nie. Telegram ten oblał 16 tysięcy słów i kosztowało 50.000 lirów (dwadzieścia tysięcy złotych), ale za to...

O człowieku, który wprowadził "tego ducha" do carskiego pałacu. Sotłijki korespondent "Nieuwre Frelia Press" pisze w jednym z numerów...

Smutny koniec życia wielkiego wynalazcy. W jednym z lutejszych szpitali zmarł w 78. Ani nie orazł ten robotnik Wintebord, który przed 50 laty wynalazł kółko popędowe dla rowerów...

Z powtórnych prób uczeni wynioskowali, że każdy człowiek wywołuje nieomalże bicia serca, co skraca życie człowieka o trzy minuty...

Taniec i teatr na Jawie

W jednym z teatrów warszawskich odbył się poranek tańców orientalnych księcia Jawajskiego, członka rodziny królewskiej, Raden Mas Judjana...

pełni sztuki jawajskiej, czy to pod postacią dramatu, reżii, malarstwa, czy też muzyki.

RADJO-PROGRAM

Warszawa fala 1411 Piątek 30 stycznia 11.40. Przegląd pracy krajowej P.A.T. 11.58. Sygnal czasu. 12.10. Płyty gram.

Sobota 31 stycznia

Przebieg pracy kraj P.A.T. 11.58. Sygnal czasu z Warszawy. 12.10. Płyty gram.

Kronika harcerska

W najbliższych dniach, nasze drużyny harcerskie wezmą udział w zawodach narciarskich, które odbędą się w Nowogródzynie. Harcerstwo wystąpi w dwóch zespołach.

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

Stonim

Stonim w obliczu niezwykłej imprezy sportowej. Sport narciarski jest bezprzecznym jednym z najpiękniejszych i najdrowszych sportów. Mało u nas jeszcze rozpowaschoni, w szeregu państw zagranicznych uprawiano jest przez najszersze warstwy ludności...

REDAKCJA I ADMINISTRACJA ul. 9-go Maja 1, Telefon 78 i 108. Czynne codziennie oprócz niedzieli REDAKCJA od 13-jej do 15-jej i od 18-jej do 24-jej; ADMINISTRACJA od 9-jej do 15-jej i od 18-jej do 19-jej. Redaktor naczelny przyjąwszy od 14-jej do 15-jej. Recepty Redakcja nie zwraca. Konto P. K. O. Nr. 81.287. Drukarnia Wyd. Pow. tel. 99.

CIENIE OROZOWA Za 3 wiersze, lub 30 wierszy szerokości 1 spacji (układ 6 spacji); przed tekstem 30 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 15 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Poszukiwane pracy za wyraz 5 gr. Fotografija i tabulatury, bilansy 50% drożej. Dla kooperacji instytucji polecam 25% rabatu.

PRENUMERACJA: W Nowogródzie z odroczeniem do domu i małej cenie waz za przesyłką 4 zł. zagranicnie - 700. Za zmianę adresu 50 groszy.

Pamiętaj ze Ichtimentol JEST WSZĘDZI DO NABYCIA Główny skład wysyłkowy na Polskę i Gdańsk: LABORATORIUM CHEM. APTEKARZA M-ra. SZYMONA EDELMANA WE LWOWIE, TEATYŃSKA 16. 1423-5

Jakob Winer i S-ka Lida Suwalska 58 tel. 90. Poleca wytworną konfekcję damską i męską, futra oraz wszelkie materiały manufakturowe. Nadeszła tafta, crepe meteor i inne jedwabie. Po cenach bardzo przystępnych.

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogródce Dziś i dni następnych HARRY LIEDTKE oraz LA JAMA, ALICJA VIBERT, I HUSZAR-PUFFY w 100-procentowym przebojowym filmie, pełnym sentymentu sensacji i dyskretnego humoru p. l. "WESŁY WADOWIEC" Pożądaj seansów w dni powszednie o godz.: 7 i 9 w sobotę i niedzielę, 7 i 9-jej. Ceny miejsc: Łoże 2 zł., I mie. ser. 1,50 gr., II miejsce 1,01 gr., III miejsce 70 gr.